

VILNIAUS TURIZMO INFORMACIJOS CENTRAS / VILNIUS TOURIST INFORMATION CENTRE

Pagrindinis biuras / Main Office
Vilniaus 22, LT-01119 Vilnius
Tel. +370 5 262 9660
Faks. / Fax +370 5 262 8169
El. paštas: tic@vilnius.lt, tourism@vilnius.lt

Darbo laikas:
lapkričių–kovo I–V 9.00–18.00, VI 10.00–16.00, VII nedirbame;
balandžių–spalio I–V 9.00–18.00, VI–VII 10.00–16.00

Working hours:
November–March: I–V 9.00–18.00, VI 10.00–16.00, VII closed;
April–October: I–V 9.00–18.00, VI–VII 10.00–16.00

Didžioji 31, LT-01128 Vilnius
(Vilniaus rotušė) / (Town Hall)
Tel. +370 5 262 6470
Faks. / Fax +370 5 262 0762
El. paštas / E-mail: turizm.info@vilnius.lt

Darbo laikas / Working hours: I–V 9.00–18.00, VI–VII 10.00–16.00

Geležinkelio 16, LT-02100 Vilnius
(Geležinkelio stotis) / (Railway station)
Tel. / Fax +370 5 269 2091
El. paštas / E-mail: tic3@vilnius.lt

Darbo laikas / Working hours: I–V 9.00–18.00, VI–VII 10.00–16.00

Konstitucijos 3, LT-09601 Vilnius
(Vilniaus miesto savivaldybė) / (Vilnius City Municipal Government)
Tel. +370 5 211 2031
El. paštas / E-mail: turizmas@vilnius.lt

Darbo laikas / Working hours: I–IV 9.00–17.00, V 9.00–15.45

www.vilnius-tourism.lt
www.vilnius-convention.lt

Vilnius turizmo informacijos centras neprisiima atsakomybės dėl spausdinimo klaidų ar neįtikimų, atsirodančių kintant informacijai / Vilnius Tourist Information Centre accepts no responsibility for changes, typesetting or printing errors.

Paręngė ir išleido UAB "Naujieji sprendimai" / Prepared and published by UAB "Naujieji sprendimai"

Vilniaus pilys ir kalvos

Vilniaus pilys teritorija XIV–XVI a. buvo politinis, religinis ir kultūrinis Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės centras, savarankiškas urbanistinis gynybinis ir reprezentacinės paskirties darinys. XIV a. Vilniaus pilys buvo trys: Aukštutinė, Žemutinė ir Kreivoji (pastaroji neišliko). Isikūrusios viena šalia kitos jos sudarė vieną iš viertinių kompleksą.

1. Paminklas Gediminui (Katedros aikštė)

Už buvusią Pilies vartų iškylį paminklą Koplyčios sienas puošia dvi italių tapytojo Michelangelo Pallonio sukurtais freskos. Šv. Kazimiero koplyčioje yra karalačio, šventojo Kazimiero palaičiai. Karališkajame mauzoliejuje yra palaidoti: Lietuvos didysis kunigaikštis ir Lenkijos karalius Aleksandras Jogailaitis, Lietuvos didžiojo kunigaikštio ir Lenkijos karaliaus Žygimanto Augusto žmonos – karalienė Elžbieta Habsburgaitė ir Barbora Radziwiłłaitė, Lietuvos didžiojo kunigaikštio ir Lenkijos karaliaus Vladislovo Vazos širdis. Katedros kriptoje yra viena iš seniausių Lietuvos nutapytų XIV a. pab.–XV a. freska „Nukryžiuotasis su Marija ir Šv. Jonu evangelistu“.

5. Naujasis arsenatas (Arsenalo g. 1)

Tel. +370 5 262 7774, darbo laikas: II–VI 10.00–17.00, VII 10.00–15.00 (gegūžė– rugpjūtis); III–VII 10.00–17.00 (spalis– balandis)

2. Katedros aikštė

Žemutinė pilis buvo patenkama pro sargyby saugomus vartus. Vieni iš jų, pagrindiniai ir reprezentaciniai – Pilies vartai. Jie buvo mūriniai, trijų aukštų, stogas dengtas čerpėmis. XIX a. pirmoje pusėje nugriauti. Katedros aikštėje į jos pakraštyje galima pastebėti iškiotos rausvo granito plokštės. Taip pažymėta buvusių rausvo granito sienų ir du apvalūs gynybiniai bokštai. Nuo bokštų per Katedros aikštę eina rausvo granito taka, žyminti Seniųjų vyskupų rūmu vieta. Pastato erdvė buvo padalinta į salęs ir kambarius. Rūmu buvo naudojami iki 1536 m., vėliau per gaisrą sudegė ir buvo aplieisti. XVII a. rugiavios rūmu likūčius ikitus statinius padidėjo Katedros aikštė. Čia buvo rengiami turgūs, studentų eitynės, viesti spektakliai, procesijos ir kariniai paradai.

3. Varpinė (Katedros aikštė)

I pietvakariu nuo Katedros stovi aukšta varpinė. Tai seniausias išlikęs Žemutinės pilies gynybinis statinys – keturkampis bokštas, statytas XIV a. pirmoje pusėje, vėliau panaudotas Katedros varpinei. Bokšto sienos mūrytos iš lauko akmenų, ierpiant 2–3 plytų mūro juostas. Bokštas buvęs 4 aukštų, juose įrengti mediniai laiptai. XIX a. pradžioje Jame įmontuotas laikrodis. Varpinėje kabo dešimt žalvarinių varpu, nuliutę XVI–XVIII a. olandų ir vokiečių meistrų. 2002 m. Kelno arkivyskupas padovanojo Vilniui dar šešis varpus, vienos iš jų pavadinės Joachimo vardu.

4. Šv. Stanislovo ir Šv. Vladislavo Arkikatedra bažilika (Katedros a.)

Netoli varpinės – didingas klasicizmo architektūros paminklas – lietuvių architekto Lauryno Gucevičiaus XVIII a. pabaigoje rekonstruota Vilniaus katedra. Ji iškilusi ant XIII–XIV a. bokštų liekanų. Katedros frontoną puošia trys monumentalios figūrinės skulptūros. Jos vaizduoja Šv. Eleną su dideliu paukštuotu kryžiumi virupyje, Šv. Stanislovą kairėje ir Šv. Kazimierą dešinėje.

Vilniaus pilys ir kalvos

7. Pilinkino namas (šalia Arsenalo g. 3)

Pielinėje Pilies kalno papédėje stovi Pilinkino namas (dabar Lietuvos nacionalinio muziejaus administracines patalpos), statytas XVI a. pirmoje pusėje, kurio viena siena pritaikyta kalno slėnuitui priklaiki. XVI a. pilies prižiūrėtojo pareigas éjęs Ulrichas Hozius rūpinosi pilies statybos darbais.

8. Senasis arsenatas (Arsenalo g. 3 A)

Tel. +370 5 262 8080, darbo laikas: II–VI 11.00–18.00, VII 11.00–16.00

Šalia Vilniaus ir Neries santakos išsidėstęs Senasis arsenatas – valstybės pabūklų ir amunicijos sandėliavimo centras. Rašytiniuose šaltiniuose iš minimas nuo XVI a. vidurio, statytas ant Žemutinės pilies gynybinės sienos liekanų. Jame buvo saugomos patrankos, mortyros, sviediniai, granatai, šautuva, parakas, amunicija, vežimai ir kita artillerijai priklausanti įranga. Restauruotame rytiniam arsenalo korpusė ūlių metu įsikūrė Taikomosios dailės muziejus, kuriamo eksponuojamas sakralinis lietuvių liaudies menas (XVII–XIX a.) ir profesionalioji lietuvių sakralinė dailė.

5. Naujasis arsenatas (Arsenalo g. 1)

Tel. +370 5 262 7774, darbo laikas: II–VI 10.00–17.00, VII 10.00–15.00 (gegūžė– rugpjūtis); III–VII 10.00–17.00 (spalis– balandis)

11. Kirdieju rūmai (Barboros Radvilaitės g. 6) ir Botanikos sodas

Gedimino pilies kalno pietinėje papédėje driekiasi nedideli parkas, kuriamo stovi vėlinių Kirdieju rūmu ansamblis. Rūmai XVIII a. pabaigoje atitek seniaišam regione Vilniaus universiteto botanikos sodui. Sodo iškūrimas susijęs su gamtininko ir kelautojo Johano Georgo Adamo Forsterio (dalyvavusio Jameso Cooko kelionėje aplink pasauli) pažinimo Goethe ir Herderių vardu. Jo iniciatyva 1787 m. buvo nupirkta buvusių Kirdieju rūmu sklypas su greta esančiais pastatais. Čia buvo seniausias ir turtingiausias Botanikos sodas Rytų Europoje. 1842 m. Botanikos sodas buvo uždarytas.

9. Aukštutinė pilis. Gedimino pilis (Arsenalo g. 5)

Tel. +370 5 261 7453, darbo laikas: I–VII 10.00–19.00 (gegūžė– rugpjūtis); II–VII 10.00–17.00 (spalis– balandis)

Pilies kalnas, dabar esantis 48 m aukštumas, apsupintas upių apsu, buvo patogi vieta tvirtovės statyti. XI–XIII a. čia stovėjo medinis pilis. Aukštutinė pilis intensyviai puolė kryžiuočių, tačiau pilies įėjimai nepavyko pažinti. Po XV a. Vilniuje buvo didelis gaisro smarkiai nukentėjusias pilis atstatyta. Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas. XVI a. pab.–XVII a. pilis buvo apliesta, vėliau pritaikyta kaletėjimui, o XVII a. karouše su Rusija labai nukentėjo. Gedimino bokšto apatinėje dalyje Lietuvos Sąjūdis atminimo ženklas (skulpt. G. Karalius) įamžino vieta, nuo kurios prasidėjo trijų broliškų tautų Gyvasis Baltijos kelias.

6. Šv. Onos ir Šv. Barboros bažnyčios pamatai (šalia Arsenalo g. 3)

Už Naujojo arsenalo, Pilies kalno šiaurinėje papédėje matomi Šv. Onos ir Šv. Barboros bažnyčios pamatai. Senoji Šv. Onos bažnyčia buvo nugriauita apie 1551 m. Žygimantui Augustui ntarutus jas vieštoje statyti naująjį Šv. Onos ir Šv. Barboros bažnyčią ir įrengti joje karališkosios šeimos mauzoliejų. Po valdovo mirties darbai sustojo, o per XVII a. karus bažnyčia nukentėjo ir vėliau buvo leista imti ylitas Katedros remontui.

12. Triju kryžių kalnas

Triju kryžiu, kalno, kadaise vadinto Plikuoju kalnu, viršuje XIV a. stovėjo Kreivoji pilis. 1390 m. kryžiuočiai įėjimai neįėjimai, sudegino. Pasak legendos, kalne buvo pastatytai ir tryk mediniai kryžiai kadaise nužydymiesiems pranciškonams atminti. 1916 m. pagal architektą A. Vivulskio projektą buvo pastatytas masyvus betoniniai kryžiai, kurios 1950 m. sovietinė valdžia išspradino. 1989 m. Trys kryžiai (archit. H. Šilgalis) vėl buvo atstatyti.

13. Bekešo kalnas

Bekėšo kalnas vardu, gavęs nuo ten palaidoto vengrų karvedžio Kasparo Bekėšo (1520–1579 m.).

14. Stalo kalnas

Nuo Stalo kalno (dėl savo formos gavęs tokį pavadinimą) ir Altanos (XX a. statytas betoninis pastatas) atsiveria nuostabios Vilnius panoramos.

15. Altana

XX a. statytas betoninis pastatas. Nuo kalno atsiveria nuostabios Vilnius panoramos.

16. Gedimino kapo kalnas

Pasakojama, kad ant šio kalno buvo palaidotas Lietuvos didysis kunigaikštis Gediminas.

Vilniaus pilys ir kalvos

10. Valdovų rūmai (Katedros aikštė)

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai sudarė netaisyklingą keturkampį su uždaru vidus kiemu. Tai buvę keturių korpusų kompleksas. XVI a. Žygimantas Senasis, tapęs Lietuvos didžiuoju kunigaikštium, rekonstravo savo rezidenciją, 1544 m. jo sūnūs Žygimantas Augustas kartu su motina Lenkijos karalienė Italė Bona Sforza apsigyveno rūmuose. XVI a. buvo rūmu klestėjimo laikotarpis, kai čia lankesi garsūs daillinkai, buvo kaupiamos meno vertybės, išsigylos gausios šarvų, ginklų, laikrodžių kolekcijos, daugybė paveikslų ir gobelenų, buvo visoje Europoje garsi biblioteka. 1799–1801 m. didžiuju kunigaikštium rūmai buvo nugrauti, o pilis teritorijoje įrengta karinė tvirtovė. 1807 m. buvo atkastos rūmu liekanos ir pradėti archeologiniai tyrimai, 2002 m. pradėti atstatymo darbai.

11. Monument to Gediminas (Cathedral Square)

Behind the former gates of the Castle, stands a monument to the founder of the city of Vilnius, Duke Gediminas (sculptor V. Kašuba). Legend says that while riding to his castle in Trakai, the duke realised it was too late to make it, so he encamped in the wood and spent the night there. In his dream he heard an iron wolf howling on the hill. Priest Lidežika explained the curious dream telling him that, in this place, he would find a city which would become world famous.

12. Castellum House (next to Arsenalo St. 3)

The Royal Palace of the Grand Duchy of Lithuania with a closed courtyard formed an irregular quadrangle. This was a complex of four blocks. The Grand Duke of Lithuania, Sigismund I the Old reconstructed this residence in the first half of the 16th century with one of the walls adjusted to support the slope of the hill, stands at the southern foot of the Castle Hill. Ulrich Hossius, who served as a castellan in the 16th century, took care of construction work of the castle.

13. Old Arsenal (Arsenalo St. 3 A)

The Old Arsenal situated next to the confluence of the Vilnius and Neris is the storage centre for national canons and ammunition. Historical written sources refer to it from the middle of the 16th century, stating that it was built on the remains of the defensive wall of the Lower Castle. Cannons, mortars, shells, grenades, guns, gunpowder, ammunition, carriages and other artillery were stored here. At present the Museum of Applied Art operates in the renewed eastern block of the Arsenal, where sacred Lithuanian folk art and professional Lithuanian sacral art is exhibited.

14. Royal Palace (Cathedral Square)

Between the 14th and 16th centuries the territory of Vilnius castle complex was a political, religious and cultural centre for the Grand Duchy of Lithuania; an autonomous urban formation for both defensive and representative purposes. In the 14th century there were three Vilnius castles: the Upper, the Lower and the Crooked (the latter has not survived). Situated in close vicinity to one another, they formed a single complex of fortification.

15. Monument to Gediminas (Cathedral Square)

The Royal Palace of the Grand Duchy of Lithuania with a closed courtyard formed an irregular quadrangle. This was a complex of four blocks. The Grand Duke of Lithuania, Sigismund I the Old reconstructed this residence in the first half of the 16th century with one of the walls adjusted to support the slope of the hill, stands at the southern foot of the Castle Hill. Ulrich Hossius, who served as a castellan in the 16th century, took care of construction work of the castle.

16. Royal Palace (Cathedral Square)

The Royal Palace of the Grand Duchy of Lithuania with a closed courtyard formed an irregular quadrangle. This was a complex of four blocks. The Grand Duke of Lithuania, Sigismund I the Old reconstructed this residence in the first half of the 16th century with one of the walls adjusted to support the slope of the hill, stands at the southern foot of the Castle Hill. Ulrich Hossius, who

